

СМЕРТЕЛЬНІ КИТИ АТАКУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДЛІТКІВ

Опара Н.М.

*к.с.-г.н., доцент кафедри безпека життєдіяльності
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава*

У соціальних мережах з'явилися групи, в яких кваліфіковані психологи доводять підлітків до самогубств. Про це повідомляє Департамент кіберполіції України. Зокрема в соціальній мережі «В контакте» є багато закритих спільнот з назвами «Киты плывут вверх», «Море китов», «Космический кит».

Відомо, що фанати таких спільнот називають себе китами, тому що тварини асоціюються у них зі свободою. Ці кити можуть літати, і цим, можливо, пояснюється те, що цей вид ссавців – один із небагатьох, представники якого добровільно можуть звести рахунки з життям. Тому в усіх шанувальників «Моря китів» і «Тихих будинків» на особистих сторінках зображені відео чи малюнки з китами, які літають.

Пропозиції вступити до гри «Синій кит» підліткам почали розсилати вже не тільки в соцмережах, але й на телефони. «Я твій особистий кит, який допоможе тобі довести гру до кінця. Вона триває рівно п'ять діб. Остання доба є закінченням гри. Якщо ти помреш – виграєш, якщо ні, тобі допоможуть. Вступивши до гри, зворотної дороги не має. Ти готов(а);». Такі повідомлення отримують останнім часом українські підлітки на свої телефони.

В соціальних мережах адміністратори груп схиляють підлітків до виконання завдань (к в е с т і в). Практично всі завдання передбачають нанесення дитині каліцтв або заподіяння болю. Усі «квести» обов'язково повинні бути зняті на відео. Коли адміністратор групи впевнений, що підліток готовий до самогубства, в Інтернеті розміщують депресивні малюнки, вірші і таким чином внушають і без того пригніченій дитині, що єдиний вихід – самогубство. Створюється аудіо з музикою, в якому підліток виступає в головній ролі, та оговорюються усі його проблеми, які він озвучив «провіднику». Єдиний вихід із усіх проблем, які озвучують в цьому «творі» - вчинити самогубство. Перед цим дитина слухає аудіо запис та робить останній крок. Відеозаписи, в подальшому, продаються в мережі Інтернет або в Daknet.

Для вступу в такі групи від підлітків вимагають виконати кілька завдань:

1. Надати заявку для вступу до неї та написати певний текст у себе на сторінці.
2. Якщо адміністрація групи затвердить кандидатуру, то буде проведено невеличке психологічне вивчення особи та її готовність до самогубства через спілкування в приватному чаті.
3. Наступне повідомлення буде із завданням (опис завдання та час, який надається на його виконання). Виконання кожного завдання потрібно фіксувати на фото або відео. На кожне завдання надається обмежений час. якщо учасник не встигає його виконати, то його виключають із групи.
4. Усього надається 50 завдань («квестів») (у фейкових спільнотах – від 13 до 50 «квестів», це залежить від адміністратора).

5. Фінальне завдання – покінчити життя самогубством та зафіксувати момент смерті на камеру в режимі online.

Слід наголосити, що групи щодня блокуються адміністрацією соцмереж за зверненням правоохоронних органів або їх користувачів. На жаль, статистика самогубств серед підлітків, що були учасниками цих спільнот у нашій країні відсутня. Але, наприклад, за даними російської «Нової газети», тільки за період з листопада 2015 року по квітень 2016 року в Росії нарахували 130 суїцидів серед підлітків, що були учасниками груп в Інтернеті.

Які ж поради варто дати батькам, або підліткам щоб не потрапити в такі групи?

1. Перевіряти шкірні покриви дитини на наявність пошкоджень та в разі їх виявлення, з'ясувати обставини, за яких вони з'явилися. Особливу увагу звертати на пошкодження різного роду в формі кита.
2. Перевіряти акаунти дитини в соціальних мережах та групи, до яких входить акаунт. Перевіряти зміст спілкування в приватних чатах.
3. Звертати увагу на коло спілкування дитини.
4. Намагатися зайняти вільний час дитини спортивними або культурними секціями.
5. Обов'язково контролювати те, які фото та відеофільми є в гаджетах підлітка.
6. Встановлювати функцію «батьківський контроль» на всіх гаджетах дитини.

Досить часто батьки дійсно вважають, що проблеми їх дитини-підлітка не варті їх уваги. Конфлікти з однокласниками, перше нещасне кохання – більшість дорослих вважають, що це дурниці. А дитина відчуває це, замикається і починає шукати однодумців у Інтернеті.

Якщо підліток залишає думки про суїцид і вирішує вийти з групи, модератори його не відпускають і навіть починають шантажувати – погрожують, що опублікують в загальному доступі фото та відео, як підліток виконує завдання модератора.

В лютому 2017 року два студенти – другокурсники ініціювали інтернет-гру «Білий ведмідь», яка є повною протилежністю смертельно небезпечної гри «Синій кит». У грі треба виконати 50 завдань (прибирання будинку, фото щоденника з позитивною оцінкою). Автори гри переконані, що після завершення усіх завдань стосунки гравців зі своїми родинами значно покращаться.